

Skapar APN, den icke-officiella Sovjetiska nyhetsbyrån, ett nytt mönster?

bP 505/31

National Library
of Sweden

BP
505

SKAPAR APN, DEN ICKE-OFFICIELLA SOVJETISKA NYHETSBYRÅN,
ETT NYTT MÖNSTER?

Abraham Z. BASS: Does APN, Nonofficial Communist Agency,
Set New Pattern? JOURNALISM QUARTERLY Autumn 1969 ss.
590-591.

Den framgång, som nyhetsbyrån Novosti (APN) i Sovjet-
unionen haft som icke-officiell extra nyhetsförmedlare
både på hemmamarknaden och den internationella marknaden,
kan kanske mätas genom de polska myndigheternas imitation
då det gällt att skapa en liknande nyhetstjänst.

Vad är Agentstvo pechati Novosti (APN)? Var tillkomsten
av Polska Agencja Interpress under 1967 ett tecken på en
ny trend i Öst-Europa att utveckla livskraftiga andra-
handsbyråer, som inte var knutna till regering eller parti,
enligt APN-modellen?

Inom landet hjälper APN till att pigga upp sovjetpressen
med specialartiklar. Den publicerar dessutom tidskrifter,
böcker och uppslagsverk. Till utlandet levererar APN ny-
heter och andra tjänster åt tidningar, tidskrifter och
radiostationer, som är trötta på och skeptiska mot offi-
ciella Tassmeddelanden. APN förbereder och distribuerar
good-willtidskrifter och annat informationsmaterial samt
hjälper utländska journalister att täcka Sovjetunionen.

Novosti startades 1961 av en grupp yrkesorganisationer,
Sovjets journalistförening, Sovjets författarförening,
Sovjets förening för vänskap och kulturella relationer
med främmande länder och Sovjetsällskapet för förmedling
av politisk och vetenskaplig kunskap. Dessa grupper till-
sköt de nödvändiga medlen och APN återbetalar dessa från
sina intäkter.

Styrelsens ordförande, Boris Burkov, utgör en länk mellan Novosti och de grundande föreningarna. Han är också sekreterare i Sovjets journalistförening, en post som han har haft sedan 1959. Från 1954 till 1960 var han chefredaktör för den sovjetiska fackföreningsrörelsens tidning, Trud. Förutom att han innehar Leninorden och Arbetarnas röda baners orden är han också medlem av Högsta Sovjet.

APN:s tjänstemän understryker att byrån inte är ett regeringsorgan och att Sovjets myndigheter inte har något ansvar för APN:s verksamhet. Stadgarna säger att inga sovjetiska statsorgan bär ansvaret för den ekonomiska verksamheten och de finansiella förpliktelserna eller någon annan av byråns aktiviteter; inte heller tar byrån ansvaret för några krav på Sovjetstaten eller någon annan sovjetorganisation.

Kontrollen utövas av ett råd, som består av representanter från de organisationer som grundade byrån. Trots att byrån uppenbarligen är en del av det sovjetiska presssystemet, är dess icke-officiella, icke-regeringsanknutna och icke-partibundna status högt värdesatta av APN:s tjänstemän, som ser det som en garanti för deras alternativa nyhetstjänst. Den icke-officiella beteckningen betyder inte att APN fungerar fullständigt oberoende av regeringen och partiet. Beteckningen markerar distinktionen mellan APN-modellen och en statlig nyhetsbyrå. APN levererar specialartiklar, kommentarer, intervjuer, fotomaterial och kulturöversikter åt 607 sovjetiska tidningar och till närmare 6000 tidningar i 105 andra länder. Teleprintrar förbinder Moskva med mottagare i fyrtio asiatiska, afrikanska, europeiska och latinamerikanska länder.

APN gavs samma utformning som en västerländsk nyhetsbyrå av många olika anledningar. För att kunna verka i västvärlden och i den tredje världen måste APN uppträda på ett sådant sätt att västerländska redaktörer uppfattar den som en tillförlitlig och erkänd nyhetskälla. Genom att anpassa sig till redan existerande organisationsmönster.

och utforma sitt material enligt västerländsk standard och stil, har Novosti en större möjlighet att få sitt material exceperat. Skillnaden mellan APN-material och propagandistiskt Tassmaterial är dessutom något som verkar till fördel för APN.

Men denna nyhetstjänst är bara en del av Novosti, och den kanske inte är den enda aspekt på verksamheten som lånats från väst. Kanske är hela APN en kopia på delar av USA:s informationsbyrå (USIA) eller besläktade verksamheter sådana som den brittiska informationstjänsten. När man beslöt att göra en kraftansträngning med syfte att nå världens folk genom deras egna tidningar och radiosändare kan Sovjetunionen ha följt USIA-mönstret bortsett från radion och informationscentralerna. Novosti hjälper därför till att fylla ett tomrum i Sovjets världsomspännande informationssystem.

Novosti distribuerar nyheter för återpublicering i överensstämmelse med USIA:s metoder och publicerar sådana tidsskrifter som Sputnik och Sovjetlivet, böcker och pamfletter, även i detta fall jämförbart med USIA.

Eftersom nyhetsanskaffningen för utlandsbruk skapar en tillgång på material också för hemmabruk och eftersom kompletterande service åt TASS föreföll lämplig och nyttig, förbättrade sovjetmyndigheterna sin modell av USIA, som är förbjudet att bedriva inhemsk nyhetsförmedling, och beslöt att APN också skulle distribuera material inom landet.

På den internationella scenen är nyhetsbyrån Novosti inte enbart en nyhetsbyrå utan tycks också vara Sovjetunionens "icke-officiella" informationstjänst.

och utforma ett material enligt västerländsk standard
och att, när Sovjeten en bättre möjlighet att få
materialt överskottet, skillnaden mellan APM-materialt och
propagandablatk materialt är betydligt högre än
varier till fördel för APM.

Men denna nyhetsjämförelse är bara en del av Sovjetens, och den
kan inte bli den enda aspekt på verksamheten som lämnas
från väst. Kanske är hela APM en del av USA:s
informationsbyrå (USIA) eller dess liknande verksamheter
sådana som den brittiska informationsbyråen. Här kan
besluta att göra en kritisk jämförelse med syfte att
världens folk genom göra stora tillgångar och radio-
kan Sovjetunionen ha följt USIA-materialet direkt från
radio och informationsbyråerna. Sovjetiskt material
är till att tjäna i Sovjets världsmarknads
informationsbyråer.

Sovjetiska distrikter nyheter för återbildning i övriga
stämning med USIA:s metoder och proceduren sådana till-
skiljer som Spansk och Sovjetiska, böcker och pamfletter,
även i detta fall jämförbart med USIA.

Eller som nyhetsmarknadsbyrå för utländskt arbete en
tillgång på material också för hemlandet och utrikes
kapitelerna som för USIA för att tjäna tillägg och att
till förbättra sovjetiska byråerna som modell av USIA,
som är förväntat att bedriva inhemsk nyhetsredning,
och besluta att APM också skulle tjäna distrikter materialt inom
landet.

På den internationella scenen är nyhetsbyråer Sovjet
inte endast en nyhetsbyrå utan också vara Sovjet-
unionens "före-tillfälle" informationsbyråer.

KUNGL. BIBL.
1 0 DEC 1969
STOCKHOLM